

Vergaderjaar 2025–2026

22 054

Wapenexportbeleid

Nr. 482

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 april 2026

Conform het op 10 juni 2011 per brief gemelde aangescherpte wapenexportbeleid (Kamerstuk 2010–2011, 22 054, nr. 165) en de motie van het lid El Fassed c.s. van 22 december 2011 over verlaging van de drempelwaarde voor de versnelde parlementaire controle bij specifieke wapenexportaanvragen naar € 2.000.000,– (Kamerstuk 2011–2012, 22 054, nr. 181), ontvangt uw Kamer onderstaande informatie over een door Nederland afgegeven vergunning ter waarde van € 2.850.000,– voor de uitvoer van militair materieel naar Indonesië.

Een Nederlands bedrijf heeft onlangs een exportvergunning verkregen voor de uitvoer van een communicatiesysteem, inclusief bijbehorende programmatuur en logistiek, naar Indonesië via Italië. Het communicatiesysteem wordt geïntegreerd aan boord van twee patrouilleschepen van de marine van Indonesië.

De aanvraag is getoetst aan de acht criteria van het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport (EUGS).¹ Deze toetsing, waarvan de essentie ten aanzien van de meest relevante criteria hieronder wordt weergegeven, leidde tot het afgeven van de vergunning op basis van de volgende argumenten:

Mensenrechten en schendingen van het humanitair oorlogsrecht (Criterium 2 EUGS)

De bescherming van mensenrechten is in Indonesië grondwettelijk vastgelegd; naleving is op verschillende terreinen een punt van zorg. Bijvoorbeeld in de Papoea-provincies waar naast intimidatie, willekeurige arrestaties en detentie van de inheemse bevolking, ook slachtoffers vallen

¹ Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad van 8 december 2008, het meest recent aangepast middels raadsbesluit (GBVB) 2019/1560 van 16 september 2019.

door geweld gebruikt door lokale gewapende groepen. Er bestaat berichtgeving dat op land opererende onderdelen van de Indonesische marine, de eindgebruiker van de uit te voeren goederen, betrokken zouden zijn geweest bij mensenrechtenschendingen in de Papoea-provincies, zoals illegale uithuiszettingen en geweldsincidenten.² Hoewel dit zorgelijke berichten zijn, leent het uit te voeren goed (communicatiesysteem voor maritiem gebruik) zich niet voor inzet bij de genoemde punten van zorg in de Papoea-provincies die zich op land zouden hebben voorgedaan. Er bestaat hiermee geen duidelijk risico dat de te leveren goederen zullen worden ingezet voor binnenlandse onderdrukking, dan wel ernstige schendingen van mensenrechten of het humanitair oorlogsrecht. Toetsing aan criterium 2 is **positief**.

Handhaving regionale stabiliteit (CR 4)

Toetsing aan criterium 4 is negatief indien er een duidelijk risico bestaat dat de te leveren militaire goederen ingezet zullen worden voor agressie jegens een ander land of het met kracht bijzetten van territoriale aanspraken.

Indonesië heeft een aantal lopende grensgeschillen met verschillende buurlanden. Deze geschillen worden via diplomatieke kanalen en/of internationaalrechtelijke mechanismen opgelost. Van escalatie is geen sprake.

China betwist een deel van de Indonesische Exclusieve Economische Zone bij de Natuna-eilanden, maar niet het Indonesische eigendom van deze eilanden. De patrouilleschepen waarop het communicatiesysteem geïntegreerd zal worden dienen door hun aanwezigheid in de territoriale wateren mogelijke vijanden af te schrikken om zodoende de veiligheid van deze wateren en daarmee de gehele archipel te waarborgen. Risico op offensieve inzet tegen buurlanden is gering, gezien de diplomatieke en vreedzame opstelling van Indonesië.

Gelet op het bovenstaande bestaat er geen duidelijk risico dat de huidige transactie bijdraagt aan agressie jegens een ander land of het met kracht bijzetten van territoriale aanspraken. Toetsing aan criterium 4 is **positief**.

Ten aanzien van de overige zes criteria gelden geen bijzonderheden, ook deze zijn positief getoetst.

De Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.W. Sjoerdsma

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen

² Indonesian Navy wants to evict residents in Manokwari: –; Empat aktivis KNPB ditahan di Polres Yahukimo («Vier KNPB-activisten werden vastgehouden op het politiebureau van Yahukimo»), <https://jubi.id/polhukam/2025/empat-aktivis-knpb-ditahan-di-polres-yahukimo/> 14 juli 2025.